

Spis treści

Wstęp	5
1. Cel pracy	5
2. Dotychczasowy stan badań	6
3. Źródła	8
4. Zakres i metoda pracy	10
Rozdział I Uzupełnianie personelu służby zdrowia w Wojsku Polskim do 1918 r. Początki wojskowego szkolnictwa medycznego w Polsce (zarys zagadnienia)	15
1. Personel służby zdrowia i szkolnictwo medyczne w głównych armiach europejskich od czasów Oświecenia do początków XX wieku	17
2. Zagadnienie kadr medycznych w Wojsku Polskim w drugiej połowie XVIII wieku. Pierwsze próby organizowania wojskowego szkolnictwa chirurgicznego w Polsce	24
3. Personel medyczny w polskich siłach zbrojnych w epoce napoleońskiej. Wojskowa Szkoła Chirurgiczna i Wydział Akademicko-Lekarski w Warszawie	30
4. Sprawy uzupełniania i kształcenia personelu służby zdrowia w armii Królestwa Polskiego i w powstaniu listopadowym	35
5. Personel służby zdrowia podczas Wiosny Ludów na ziemiach polskich	41
6. Zagadnienie kadr medycznych w powstaniu styczniowym	44
7. Sanitariat formacji polskich w pierwszej wojnie światowej	48
a. Legiony Polskie	48
b. Formacje polskie w Rosji	51
c. „Armia Błękitna”	53
Rozdział II Kadry medyczne Wojska Polskiego i ich szkolenie w latach tworzenia się drugiej Rzeczypospolitej (1918—1922)	56
1. Wzrost znaczenia personelu służby zdrowia w wojsku w świetle doświadczeń pierwszej wojny światowej	56
2. Zadania i warunki pracy polskiej wojskowej służby zdrowia w latach 1918—1922	59
3. Sanitariat Wojska Polskiego w latach 1918—1922	67
4. Sprawa koncepcji szkolnictwa medycznego	71
5. Wojskowa Rada Sanitarna (Wojskowy Instytut Sanitarny)	74
6. Szkolenie pracowników sanitariatu wojskowego w Polsce w latach 1919—1922	77
a. Przeszkalanie personelu medycznego, powoływanego w szeregi wojska	77
b. Kursy dla medyków wojskowych w latach 1919—1920	77
c. Odkomenderowywanie oficerów na wyższe studia cywilne w okresie bezpośrednio powojennym	79
d. Szkoła Aplikacyjna Korpusu Oficerów Sanitarnych (1921—1922)	82

Rozdział III Szkolnictwo medyczne w wojsku drugiej Rzeczypospolitej w latach 1922—1939	84
1. Szkolenie kadr służby zdrowia w ważniejszych armiach świata	84
2. Zadania i warunki pracy polskiego sanitariatu wojskowego	89
3. Potrzeby i stan kadr medycznych w Wojsku Polskim	94
4. Dyskusje wokół wyboru koncepcji szkolenia lekarzy dla potrzeb Wojska Polskiego	96
5. Ogólna charakterystyka przemian organizacyjnych wojskowego szkolnictwa medycznego w Polsce w latach 1922—1939	100
a. Wojskowa Szkoła Sanitarna (1922—1925)	100
b. Oficerska Szkoła Sanitarna (1925—1928)	101
c. Szkoła Podchorążych Sanitarnych (1928—1930)	102
d. Centrum Wyszkożenia Sanitarnego (1930—1939)	103
6. Studia wyższe	107
a. Studenci	107
b. Studia ogólnomedyczne	113
c. Studia wojskowe i wojskowo-medyczne	116
7. Studia podyplomowe	118
a. Kursy doszkalające	118
b. Specjalizacja	120
c. Studia zagraniczne	121
8. Szkolenie lekarzy rezerwy służby zdrowia	121
9. Szkolenie podoficerów zawodowych sanitarnych	124
10. Inne formy szkolenia	126
11. Rola uczelni w rozwoju badań naukowych związanych z potrzebami wojskowej służby zdrowia	127
12. Projekt utworzenia Wojskowej Akademii Lekarskiej z lat 1937—1939	133

Rozdział IV Personel sanitarny i szkolnictwo medyczne Polskich Sił Zbrojnych w okresie drugiej wojny światowej	138
1. Druga wojna światowa a węzłowe problemy kwalifikacji pracowników służby zdrowia	139
2. Polska służba zdrowia i jej personel w czasie wojny obronnej w 1939 r.	140
3. Personel służby zdrowia i szkolnictwo medyczne w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie	148
a. Praca służby zdrowia Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie	149
b. Centrum Wyszkożenia Sanitarnego w Combourg (1939—1940)	159
c. Studia lekarskie internowanych żołnierzy 2 Dywizji Strzelców Piechoty na Uniwersytecie w Zurychu	161
d. Polski Wydział Lekarski przy Uniwersytecie w Edynburgu (1941—1949)	174
e. Kształcenie i przeszkalanie wojskowe pracowników służby zdrowia w Polskich Siłach Zbrojnych na Środkowym Wschodzie	186
4. Personel sanitarny w polskim ruchu oporu i jego szkolenie	190
a. Warunki wojny partyzanckiej i jej wpływ na niektóre specyficzne cechy służby zdrowia	190
b. Podstawowe problemy służby zdrowia Gwardii i Armii Ludowej. Szkolenie sanitarne	193
c. Praca Zielonego Krzyża w Batalionach Chłopskich	197

d. Służba zdrowia Armii Krajowej. Szkolenie sanitarne Wojskowej Służby Kobiet	200
e. Konspiracyjne studia medyczne	203
f. Problemy asymilowania personelu sanitarnego do pracy w warunkach wojny partyzanckiej	207
5. Rekrutacja i doszkalanie wyższych i średnich kadr medycznych w ludowym Wojsku Polskim w latach 1943—1945. Katedra Medycyny Wojskowej	209
a. Warunki pracy i struktura organizacyjna służby zdrowia ludowego Wojska Polskiego	210
b. Personel medyczny ludowego Wojska Polskiego w okresie drugiej wojny światowej	216
c. Sprawy szkolenia i doskonalenia kadr medycznych Armii Polskiej w ZSRR	220
d. Problemy wzrostu kwalifikacji pracowników służby zdrowia ludowego Wojska Polskiego w okresie od lipca 1944 r. do maja 1945 r.	222
e. Katedra Medycyny Wojskowej przy Uniwersytecie im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	225

Rozdział V **Koncepcje i zasady organizacji wyższego i średniego szkolnictwa medycznego w ludowym Wojsku Polskim w latach 1945—1958** 230

1. Kadry i szkolnictwo medyczne niektórych większych armii świata po drugiej wojnie światowej. Wzrost wymagań w zakresie kwalifikacji medycznych i wojskowych	235
2. Warunki pracy i organizacja służby zdrowia ludowego Wojska Polskiego	243
3. Stan kadr medycznych ludowego Wojska Polskiego w latach 1945—1958	246
4. Koncepcje i zasady organizacyjne wyższego i średniego szkolnictwa medycznego w ludowym Wojsku Polskim w latach 1945—1958	254
a. Wojskowe szkolnictwo felczerskie w Łodzi w latach 1945—1947	254
b. Centrum Wyszkożenia Sanitarnego (1947—1950)	258
c. Kompanie i bataliony akademickie (1947—1949)	265
d. Fakultety wojskowe (1949—1950)	271
e. Wojskowe Centrum Wyszkożenia Medycznego (1950—1958)	274
f. Ośrodki Wyszkożenia Oficerów Rezerwy (1952—1958)	279
5. Szkolenie felczyerów	280
6. Studia wyższe	285
7. Kursy doskonalenia	290
8. Szkolenie rezerw kadr służby zdrowia	292
9. Szkolenie podoficerów sanitarnych	294
10. Inne formy szkolenia	295
11. Praca naukowo-badawcza w zakresie wojskowej służby zdrowia ze szczególnym uwzględnieniem CWSan. i WCWMed.	296
12. Rozwój i osiągnięcia naukowe Centralnego Wojskowego Szpitala Klinicznego w Łodzi	300
13. Kształtowanie się koncepcji i powstanie Wojskowej Akademii Medycznej	303

Rozdział VI Próba końcowej oceny różnych możliwości rozwiązywania zagadnień uzupełniania i kształcenia pracowników służby zdrowia w Wojsku Polskim 313

Obsada personalna stanowisk kierowniczych w szkolnictwie medycznym	
Wojska Polskiego w latach 1918—1958	331
Źródła i opracowania	340
Wykaz częściej używanych skrótów	358
Indeks nazwisk	359
Indeks nazw geograficznych	366
Spis ilustracji i schematów	370

